4°
Inc. lat.
686

4° Inc. lat. 686

(früher: 4° A. lat. 541)

Cop. II,1: 1658

(nach GKW Zusatz zu 7067
16. Jahrh.! Keine Inkunabel!)

Auct. lat.

C: Claudianus de Raptu Proserpine

Reg. Bibl. Acad. Land.

AD BIBL. UNIVERS. MONAC.

Claudij Claudiani prefatio in Raptum proserpinę.

Nuenta secuit primus qui naue ꝓfundum
Et rudibus remis sollicitauit aquas
Qui dubiis ausus comittere flatibus alnum
Quas natura negat prebuit arte vias
Tranquillis primum trepidus se credidit vndis
Littora securo tramite summa legens
Mox longos tentare sinus & linquere terras
Et leni cepit pandere vela noto
Ast vbi paulatim preceps audatia creuit
Cordaq; languentem dedidicere metum
Iam vagus irrumpit pelago cœlumq; sequutus
Egeas hyemes ioniumq; domat

Claudij Claudiani de raptu Proserpinę Liber primus Incipit.

Nferni raptoris equos afflataq; curru
Sydera tartareo: caligantesq; profunde
Iunonis thalamos. audaci promere cantu
Mens congesta iubet. gressus remote ꝓphani
Iam furor humanos nostro de pectore sensus
Expulit & totum spirant pręcordia phebum
Iam mihi çernuntur trepidis delubra moueri
Sedibus: & claram diffundere lumine lucem
Aduentum testata dei. iam magnus ab imis

Universitäts Bibliothek München

Eleusis Ciuitas Attice in qua nobile templum Cereris vnde et Eleusis et Eleusina mater vocatur.

Auditur fremitus terris: templũq; remugit
Cecropium. sanctasq; faces extollit eleusis
Angues triptolomi strident. & squamea curuis
Colla leuant attrita iugis. lapsuq; sereno
Erecti roseas tendunt ad carmina cristas
Ecce procul trinis heccate variata figuris
Exoritur leuisq; simul procedit iachus
Crinali florens hedera quam partica velat
Tigris & auratos innodum colligit vngues
Ebria meonijs figit vestigia tyrsis
Dij; quibus in numerum vacui famulantur auerni
Vulgus iners. opibus quorum donatur auaris
Quicquid in orbe perit: quos stix liuentibus ambit
Interfusa vadis: & quos fumantia torquens
Equora gurgitibus flegeton perlustrat anhelis.
Vos mihi sanctarum penetralia pandite rerum:
Et vestri secreta poli: qua lampade ditem
Flexit amor: quo ducta fero proserpina raptu
Possedit dotale chaos. quantasq; per oras
Sollicito genitrix errauerit anxia cursu
Vnde date fruges populis: et glande relicta
Cesserit inuentis dodonia quercus aristis
Dux herebi quondam tumidas exarsit in iras
Prelia moturus superis quod solus egeret
Connubiis. sterilesq; diu consumeret annos

Impaciens nescire thorum. nullasq; mariti
Illecebras. nec dulce patris cognoscere nomen
Iam quecumq; latent ferali monstra baratro
In turmas aciemq; ruunt. contraq; tonantem
Coniurant furie. crinitaq; fontibus hydris
Tesiphone quatiens infausto lumine pinum
Armatos ad castra vocat pallentia manes
Pene reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupissent elementa fidem penitusq; refulso
Carcere. laxatis pubes titania vinclis
Vidisset cœleste iubar. rursusq; cruentus
Egeon. positis aucto de corpore nodis
Obuia centeno vexasset fulmina motu
Sed parce vetuere minas. orbiq; timentes
Ante pedes soliumq; ducis Fudere seueram
Caniciem. genibusq; suas cum supplice questu
Admouere manus: quarum sub iure tenentur
Omnia: que seriem fatorum pollice ducunt
Longaq; ferratis euoluũt secula pensis
Prima fero lachesis clamabat talia regi
Incultas dispersa comas. O maxime noctis
Arbiter. vmbrarumq; potens. cui nostra laborant
Stamina. qui finẽ cunctis & semina prebes
Nascendiq; vices alterna morte rependis
Qui vitam letumq; regis: nam quicquid vbiq;

Gignit materies. hoc te donante creatur
Debeturq; tibi certis ambagibus eui
Rursus corporeos anime mittuntur in artus
Ne pete firmatas pacis dissoluere leges
Quas dedimus neuitq; colus neu federa fratrum
Ciuili conuerte tuba: cur impia tollis
Signa: quid illicitas aperis titanibus auras.
Posce Iouem: dabitur coniunx: vix ille pepercit
Erubuitq; preces animusq; relanguit atrox
Quamuis indocilis flecti. ceu turbine rauco
Quum grauis armatur boreas. glacieq; niuali
Hispidus. & getica concretus grandine pennas
Flare cupit. pelagus siluas camposq; sonoro
Flamine rapturus si forte aduersus ahenos
Eolus obiecit postes vanescit inanis
Impetus. & fracte redeunt in claustra procelle
Tunc maia genitum qui feruida dicta reportet
Imperat acciri: cillenius astitit ales
Somniferam quatiens virgam. tectusq; galero
Ipse rudi vultus solio. nigraq; verendus
Maiestate sedet. squalent immania foedo
Sceptra situ: sublime caput mestissima nubes
Asperat. & dire riget inclementia forme
Horrorem dolor augebat. quum talia celso
Ore tonat: tremefacta silent dicente tiranno

Atria. latratum triplicem compescuit ingens.
Ianitor. & presso lacrimarum fonte resedit
Cocytus. tumidisq; acheron obmutuit vndis
Et flegetontee requierunt murmura ripe
Atlantis tegee nepos cōmune profundis.
Et superis numen. qui phas per limen vtrumq;
Solus habes. geminoq; facis cōmertia mundo
I celer & proscinde notos & iussa superbo
Redde Ioui tantum ne tibi seuissime fratrum
In me iuris erit: si nobis noxia vires
Cum cœlo fortuna tulit: non robor & arma
Perdidimus: si rapta dies: an forte iacentes
Ignauosq; putas: ꝙ non ciclopea tela
Spargimus: & vacuas tonitru deludimus auras:
Nonne satis visum est: grati ꝙ luminis expers
Tertia supreme patior dispendia sortis:
Informesq; plagas: quum te letissimus ornet
Signifer: & vario cingant splendore triones:
Sed thalamos etiam prohibes: nereia glauco
Neptunum gremio complectitur amphitrite
Te consanguineo recipit post fulmina fessum
Iuno sinu: quid enim narrem latonia furta
Quid cererem: magnamq; themimq; tibi tanta creandi
Copia: te felix natorum turba coronat.
Ast ego deserta merens inglorius aula

Implacidas nullo solabor pignore curas:
Non adeo tolleranda quies. primordia testor
Noctis: & horrende signa intemerata paludis
Si dictis parere negas patefacta ciebo
Tartara: saturni veteres laxabo cathenas.
Obducam tenebris solem compage soluta.
Lucidus vmbroso miscebitur axis auerno.
Vix ea fatus erat: iam nunctius astra tenebrat:
Audierat mandata pater secumq; volutat
Diuersos ducens animos: que tale sequatur
Coniugium: stigiosq; velit pro sole recessus.
Certa requirenti tandem sententia sedit.
Aethnee cereri proles optata virebat
Vnica: nec tribuit sobolem Iucina secundam.
Fessaq; post primos heserunt viscera partus.
In fecunda quidē sed cunctis altior extat
Matribus: & numeri damnum proserpina pensat.
Hanc fouet hanc sequitur: vitulam nō blandius ambit
Torua parens: pedibus que nondum proterit arua.
Hec noua lunate curuauit germina frontis.
Iam vicina thoro plenis adoleuerat annis
Virginitas. tenerum iam pronuba flamma pudorem
Sollicitat: mixtaq; tremit formidine votum
Personat aula procis: pariterq; pro virgine certant
Mars clipeo melior. phoebus prestancior arcu

Mars donat rodophen: phœbus largitur amiclas
Et delon clariusq; lares. hinc emula iuno
Hinc poscit lotona nurum: despexit vtrumq;
Flaua ceres: raptusq; timens. heu ceca futuri
Cõmendat siculis furtim sua pignora terris
Infidis natam laribus commisit alendam
Ethera deseruit siculasq; religat in oras
Ingenio confisa loci: trinacria quondam
Italię pars vna fuit. sed pontus & estus
Mutauere situm: rupit confinia nereus
Victor & abscissos interfluit equore montes
Paruaq; cognatas prohibent discrimina terras
Nunc illam socia rupta tellure trisulca
Opponit natura maris. caput inde pachini
Respicit yonias prętentis rupibus iras
Hinc latrat getula thetis lilibea pulsat
Brachia consurgens hinc dedignata teneri
Concutit obiectum rabies tirrena pelorum
In medio scopulis se porrigit æthna perustis
Aethna giganteos nunq̄ tacitura triumphos
Encheladi bustum qui saucia terga reuictus
Spirat in exhaustum flagrante vulnere sulphur
Et quotiens detractat onus ceruice rebelli
In leuum dextrum vel latus tunc insula fundo
Vellitur & dubie micant cum mœnibus vrbes

Ethneos apices solo cognoscet visu
Non aditu tentare licet. pars cætera frondet
Arboribus. teritur nullo cultore cacumen
Nunc mouet indigenas nimbos. piceaq; grauatum
Fedat nube diem. nunc motibus astra lacessit
Terrificis damnisq; suis incendia nutrit
Sed quamuis nimio feruens exuberet æstu
Scit niuibus seruare fidem pariterq; fauillis
Durescit glacies tanti secuta vaporis
Archano defensa gelu. fumoq; fideli
Lambit contiguas innoxia flamma pruinas
Que scopulos tormenta rotent. que tanta cauernas
Vis glomeret. quo fonte ruat vulcaneus ignis
Siue q obicibus discurrens ventus opertis
Offenso per saxa furit rimosa meatu
Dum scrutatur iter. libertatemq; reposces
putrida multiuagis populatur flatibus antra
Seu mare sulphurei ductum per viscera montis
Oppressis ignescit aquis & pondera librat
Hic vbi seruandum mater fidissima pignus
Abdidit. ad frigios tendit secura penates
Turrigeramq; petit cybilen sinuosa draconum
Membra regens volucri qui peruia nubila tractu
Signant. & placidis humectant frena venenis
Frontem crista tegit. pingunt maculosa virentes

Terga note. rutilum squamis intermicat aurum
Nunc spiris sephiros tranant: nunc atua volatu
Inferiore secant cano rota puluere labens
Sulcatam fecundat humum flauescit aristis
Orbita. surgentes condunt vestigia fruges
Nescit iter comitata seges. iam linquitur ethna
Totaq; decrescit refugo trinacria visu
Heu quotiens presaga mali violauit ab orto
Rore genas. quotiens oculos ad tecta retrorsit
Talia voce mouens salue gratissima tellus
Quam nos pretulimus cœlo. tibi gaudia nostri
Sanguinis. & caros vteri cōmendo labores
Premia digna manent nullos patiere ligones
Et nullo rigidi versabere vomeris ictu
Sponte tuus florebit ager cessante iuuenco
Ditior oblatas mirabitur incola messes
Sic ait. & fuluis tetigit serpentibus idam
Hic sedes angusta dee. templiq; verendi
Relligiosa silex. densis quam pinus opacat
Frondibus: & nulla lucos agitante procella.
Stridula coniferis modulantur carmiua ramis
Terribiles intus tiasi vesanaq; mito
Cum cætu delubri gemunt: vlulatibus ide
Bachatur. tumidas inclinant gargata messes
Postq̄ visa cæres mugitum timpana fremant

Conticuere chori. coribas non impulit ensem
Non buxus non era sonant. blandiq; leones
Submisere iubas aditis gauisa cybele
Exiliit. pronus intendit ad oscula currus
Viderat hoc summa dudum speculatus ab arce
Iuppiter. at veneri mentis penetralia monstrat
Curarum secreta tibi cithatea fatebor
Candida tartareo nuptum proserpina regi
Iam pridem decreta dari. sic atropos vrget
Sic cecinit logeua themis. nunc matre remota
Rem peragit tempus fines inuade sicanos
Et cereris prolem patulis illudere campis
Crastina purpureos quum lux detexerit ortus
Coge tuis armata dolis quibus vrere cuncta
Me quoq; sepe soles. cur vltima regna quiescunt
Nullos sit inmunis regio nullumq; sub vmbris
Pectus in accessum veneri iam tristis erinis
Senciat ardores. acheron. ditisq; seueri
Ferrea lasciuis mollescant corda sagittis
Accelerat prȩcepta venus. iussuq; parentis
Pallas. & inflexo que terret menalia cornu
Addunt se comites. diuino semita gressu
Claruit. augurium qualis laturus iniquum
Prȩceps sanguineo delabitur igne cometes
Prodigiale rubens. non illum nauita tuto

Non impune vident populi sed crine minaci
Nunciat aut ratibus ventos aut vrbibus hostes
Deuenere locum cereris quo tecta nitebant
Ciclopum firmata manu. stant ardua ferro
Menia: ferrati postes: immensaq; nectit
Claustra calibs. nullum tanto sudore piragmon
Nec steropes construxit opus. non talibus vnq̃
Spirauere notis anime. nec flumine tanto
Incoctum maduit lassa ceruice metallum
Atria scingit ebur. trabibus solidatur ahenis
Culmen. & incessas surgunt electra columnas
Ipsa domum tenero mulcens Proserpina cantu
Irrita texebat rediture munera matri
Hic elementorum serien. sedesq; paternas
Insignibat acu. veterem qua lege tumultum
Discreuit natura parens. & semina iustis
Discessere locis. quicquid leue fertur in altum
In medio grauiora cadunt. incanduit aer
Egit flamma polum. fluxit mare. terra pependit
Nec color vnus erat. stellas accendit in auro
Ostro fundat aquas. attollit littora gemmis
Filaq; menditos iamiam celantia fluctus
Arte tument. credas illidi cautibus algam
Et raucum bibulis inserpere murmur harenis
Addit quinq; plagas: mediam sub tegmine rubro

Obsessam feruore notat squalebat inuictus
Limes & assiduo satiabant stamina soli
Vitales vtrumq; duas. quas mitis oberrat
Temperies habitanda viris. in fine supremo
Torpentes traxit geminas. brunaq; perenni
Fedat. & ęterno contristat frigore chelas
Nec non & patrui pingit sacraria ditis
Fatalesq; sibi manes. nec defuit omen
Prescia nam subitis maduerunt fletibus ora
Ceperat & vitreis summo iam margine texti
Oceanum sinuare vadis. sed cardine verso
Cernit ad esse deas: imperfectumq; laborem
Deserit. & niueos infecit purpura vultus
per liquidas succensa genas. castiq; pudoris
Illuxere faces. non sic decus ardet eburnum
Lidia sydonio quod femina tinxerat ostro
Merserat vnda diem. sparso nox humida somno
Languida ceruleis inuexerat ocia bigis
Ianq; viam pluto superas molitur ad auras
Germani monitu. tornos inuisa iugales
Allecto temone ligat. qui pascua mandunt
Cochiti. patrisq; herebi nigrantibus errant
Stagnaq; tranquille potantes marcida lethes
Egra saporatis spumant obliuia linguis
Orneus crudele micans. ethonusq; sagitta

Ocior & stigy sublimis gloria nictens
Armenti ditesq; nota signatus ad aster
Stabant ante fores vincti seuumq; fremebant
Crastina venture spectantes gaudia prede

¶ Prefatio Secundi Libri.

OCia sopitis ageret quum cantibus orpheus
Neglectumq; diu deposuisset opus
Lugebant erepta sibi solatia nimphe
Querebant dulces flumina mesta modos
Seua feris natura redit. metuensq; leonē
Implorat cithare vacca tacentis opem
Illius & duri fleuerē silentia montes
Siluaq; bistoniam sepe sequuta chelim
Sed postq̄ in achijs alcides missus ab agris.
Tracia pacifico contigit arua pede.
Diraq; sanguinei vertit presepia regis.
Et dyomedeos gramine pauit equos.
Tunc patrie festo letatus tempore vates.
Desuete repetit fila canora lyre.
Et resides leni modulatus pectine neruos
Pollice festino. nobile duxit ebur
Vix auditus erat. venti frenantur & vnde
pigrior astrictis torpuit ebrus aquis
Porrexit rhodope sitientes carmina cautes
Excussit gelidas pronior ossa niues

Ardua nudato descendit populus hemo
Et comitem quercum pinus amica trahit
Cirreasq; dei quamuis despexerit artes
Orpheis laurus vocib' acta venit
Securum blandi leporem fouere molosi
Vicinumq; lupo prebuit agna latus
Concordes varia ludunt cum tygride damme
Massilem cerui non timuere iubam
Ille nouercales stimulos. actusq; canebat
Herculis. & forti monstra subacta manu
Qui timide matri pressos ostenderit angues
Intrepidusq; fero riserit ore puer
Te neq; dirceas quatiens mugitibus vrbes
Thaurus. nec stigij terruit ira canis:
Non leo sidereos coeli redditurus ad axes:
Non eremanthei gloria montis aper.
Solus amazonio cinctus stimphalidas arcu.
Appetis: occiduo ducis ab orbe greges.
Ter geminiq; ducis numerosos deijcis artus:
Et totiens vno victor ab hoste redis.
Mon cadere antheo: non crescere ꝑfuit hydre:
Non ceruam volucres eripuere pedes.
Caci flamma perit: rubuit busiride nilus:
Prostratis maduit nubigenis pholoe
Te libici stupuere sinus: te maxima theris

Horruit. imposito quum premeteret polo
Firmior herculea mundus ceruice pependit
Lustrarunt humeros phoebus & astra tuos
Tracius hec vates. sed tu tyrrintius alter
Florentine mihi; tu mea plectra moues
Antra q; musarum longo torpentia somno
Excutis & placidos ducis in ore sonos

Liber Secundus Incipit.

Mpulit ionios premisso lumine fluctus
Nondū prima dies: tremulis vibrat in vndis
Ardor: & errantes ludunt per cetula flamme.
Iam q; audax animi: fideq; oblita parentis
Fraude dionea rignos Proserpina saltus
Sic parce iussere petit. ter cardine verso
presagium cecinere fores: tunc prescia facti
Flebile terrificis gemuit mugitibus æthna.
Nullis illa tamen monstris nulloq; tenetur
Prodigio: comites gressum iunxere sorores.
Primo dolo gaudens: & tanti conscia furti
It venus: & raptus metitur corde futuros
Iam durum flexura cahos. iam dite subacto
Ingenti famulos manes ductura triumpho.
Illi multifidos crinis sinuatur in orbes
Idalia diuisus acu sudato marito
Fibula: purpureos gemma suspendit amictus.

Candida parthasii post hanc regina licei
Et pandioneas que cuspide protegit arces.
Vtraq; virgo: hec tristibus aspera bellis:
Hec metuenda feris: tritonia casside fulua
Celatum phitona gerit: qui summa peremptus
Ima. parte viget: moriens ex parte superstes.
Hastaq; terribili surgens per nubila ferro
Instar erat silue. tantum stridentia colla
Gorgonis obiectu palle fulgentis inumbrat
At triuie lenis species & multus in ore
Frater erat. phebiq; genas. & lumina phoebi
Esse putes. solusq; dabat discrimina sexus
Brachia nuda nitent: lenibus proiecerat auris
Indociles errare comas: arcuq; remisso
Otia neruus agit: pendent post terga sagitte.
Crispatur gemino vestis cortinia cinctu.
Poblite fusa tenus: motoq; in stamine delos
Errat: & aurato trahitur circumflua ponto.
Quas inter ceteris proles: nunc gloria matris;
Mox dolor: equali tendit per gramina passu.
Nec membris nec honore minor: potuitq; videri
Pallas si clipeum ferret: si spicula phoebe.
Collecte tereti nodantur iaspide vestes
Pectoris ingenio nunq̄ feliciter arti,
Contigit euentus: nulli sic consona teli

Fila. nec intantum veri duxere figuram
Hic hyperionio solem de semine nasci
Fecerat. & pariter forma sed dispare lunam
Aurore noctisq; vices. cunabula thetis
Prebet & infantes gremio solatur anhelos
Ceruleusq; sinus roseis radiatur alumnis
Inualidum dextro portat titana lacerto
Nondum luce grauem: nec pubescentibus alte
Cristatum radiis. primo clementior euo
Pingitur. & tenerum vagitu despernit ignem
Leua parte soror vittei libamina potat
Vberis: et paruo sinuatur tempora cornu
Tali luxuriant cultu: comitantur euntem
Naiades & socia stipant vtrumq; caterna
Que fontes crinise tuos. & saxa rotantem
Pantagiam. nomenq; gelam qui p̄buit vrbi
Concelebrant. quas pigra vado camerina palustri
Quas arethusei latices: quas aduena nutrit
Alpheus: diane totum superuenient agmen
Qualis amazonidum peltis exultet ademptis
Pulcra cohors: quotiens arcton populata virago
Ipolite niueas ducit post prelia turmas
Seu flauos strauere getas: seu forte rigentem
Termodontiaca tanaim fregere securi
Aut quales referunt bacho solennia nimphe

Meonię: quas hermus alit: ripasq; paternas
Percurrunt flauo madide letantur in auro
Amnis & vndantem declinat prodigus vrnam
Viderat herboso sacrum de vertice vulgus
Aethna parens florum: curuaq; in valle sedentem
Compellat zephirum. pater o gratissime veris
Qui mea lasciuio regnas per prata volatu
Semper: & assiduis irroras flatibus annum:
Respice nympharum cętus: & celsa tonantis
Germina: per nostros dignantia ludere campos.
Nunc assis: faueasq; precor: nūc omnia fetu
pubescant virgulta velis: vt fertilis hybla
Inuideat: vinciq; suos non abnuat ortos.
Quicquid thuriferis spirat panchia siluis:
Quicquid adoratus longe blanditur hydaspes:
Quicquid ab extremis ales longeua colonis
Colligit: optato repetens exordia seclo:
In venas disperge meas: & flamine largo
Rure foue. merear diuino pollice cępi
Et nostris cupiant ornari numina sertis
Dixerat. ille nouo madidantes nectare pennas
Concutit. & glebas fecundo rore maritat
Quaq; volat: vernus sequitur color: omnis in herbas
Turgent humos. medioq; patent sereno
Sanguineo splendore rosas: vaccinia nigro

Imbuit. & dulci violas ferrugine pingit
partita non tantis variantur cingula gemmis
Regales iunctura sinus. que vellera tantum
Ditibus assirii spumis fucantur aheni
Non tales volucris pandit iunonia pennas
Non sic in numeros arcu mutante colores
Incipiens redimitur hyemis quũ tramite flexo
Semita discretis intertueret humida nimbis
Forma loci superat flores curuata tumore
paruo planicies & mollibus ædita cliuis
Creuerat in collem: viuo de punice fontes
Roscida mobilibus lambebant gramina riuis
Siluaq; torrentes ramorum frigore soles
Temperat: et medio brumam sibi vendicat æstu.
Apta fretis abies: bellis accomoda cornus:
Quercus amica Ioui: tumulus tectura cupressus:
Ilex plena fauis: ventura prescia laurus:
Fluctuat hic denso crispata cacumiue buchus:
Hinc hedere serpunt: hinc pāpinus induit vlmos
Haud procul inde lacus (pergimf dixere sicani)
panditur & nemorum frondoso margine cinctus
Vicinis pallæscit aquis: admittit in altum
Cernentes oculos: & late puius humor
Ducit offensos liquido sub flumine visus:
Imaq; perspicui prodit secreta profundi.

Huc elapsa cohors: gaudet per florea rura:
Hortatur cytharea legant: nunc ite sorores
Dum matutinis presudat solidus aer:
Dum meus humectat flauentes lucifer agros:
Roranti preuectus equo: sic fata doloris
Carpit signa sui. varios tunc cetera saltus
Inuasere cohors: credas examina fundi
Hybleum raptura thimum: quum cera reges
Castra mouent: fagiq; caua dimissus ab aluo:
Mellifer electis exercitus obstrepit herbis.
pratorum spoliatur honos: hec lilia fuscis
Intexit violis: hanc mollis amaracus ornat:
Hęc graditur stellata rosis: hęc alba ligustris:
Te quoq; flebilibus merens iacincte figuris:
Narcissumq; metunt: nunc inclita gramina veris:
Pręstantes olim pueros/ tu natus amiclis/
Hunc elicon genuit: disci te perdidit error/
Hunc fontis decepit amor: te fronte recussa
Delius: hunc fracta zephisus harundine luget:
Estuat ante alias auido feruore legendi
Frugifere spes vna dee: nunc vimine textos
Ridentes calatos/ spoliis agrestibus implet:
Nunc sociat flores/ seseq; ignara coronat
Augurium fatale thori: quin ipsa tubarum
Armorumq; potens: dextram qua fortia turbat C i

Agmina: qua stabiles portas. & menia vellit
Iam leuibus lassat studijs. hastamq; reponit
Insuetisq; docet galeam mitescere sertis
Ferrans lasciuit apex. hororq; recessit
Marcius & triste pacato fulgure vernant.
Hecq; partenrium canibus scrutantur odorem:
Aspernata cohors: libertatem comarum
Iniecta voluit tandem frenare corona.
Talia virgineo passim dum more geruntur.
Ecce repens mugire fragor: confligere turres:
Pronaq; vibratis radicibus opida verti.
Causa latet: dubios agnouit sola tumultus
Diua paphi: mixtoq; metu perterrita gaudet.
Iamq; per anfractus animarum rector opacos
Sub terris querebat iter: grauibusq; gementem
Encheladum calcabat equis: immania findunt
Membra rote: pressaq; gigas ceruice laborat:
Sicaneam cum dite ferens: tentatq; moueri
Debilis: & fessis serpentibus implicat axem:
Fumida sulphureo prelabitur orbita dorso.
At velut occultus securus pergit in hostem
Miles: & effossi subter fundamina campi
Transilit inclusos archano limite muros:
Turbaq; deceptas victrix erumpit in arces:
Terrigenas imitata viros: sic tercius heres

Saturni: latebrosa vagis rimatur habenis
Deuia: fraternum cupiens exire sub orbem:
Ianua nulla patet: phibebant vndiq; rupes
Opposite: duraq; deum compage tenebant
Non tulit ille moras: indignatusq; trabali
Saxa ferit sceptro: sicule sonuere cauerne:
Turbatur liparis: stupuit fornace relicta
Mulciber: & trepidus deiecit fulmina ciclops
Audijt: & si quem glacies alpina cohercet
Et qui te latijs nondum precincte tropheis
Tibri natat: missamq; pado qui remigat alnum.
Sic quum tessaliam scopulis inclusa teneret
Peneo stangnante palus: & mersa negaret
Arua coli: trifida neptunus cuspide montes
Impulit aduersos: tunc forti saucius ictu
Se soluit gelido vertex osseus olimpo:
Carceribus laxantur aque: factoq; meatu
Redduntur fluuijq; mari: tellusq; colonis.
Postq̄ victa manu duros trinacria nexus
Soluit: & immenso late discessit hiatu
Apparet subitus cœlo timor: astra viarum
Mutauere fidem: vetito se proluit arctos
Equore: precipitat pigrum formido boetem
Horruit orion: audito palluit atlas
Hinnitu: rutilos obscurat anhelitus axes

Discolor. & longa solitos caligine pasci
Terruit orbis equos. pressis hesere lupatis
Attoniti meliore polo. rursusq; vrendum
In chaos obliquo certant temone reuerti.
Mox vbi pulsato senserunt verbera tergo
Et solem didiceere pati. torrentius amne
Hiberno tortaq; ruunt pernitius hasta
Quantum non iaculum parthi non impetus austri
Non bene sollicite mentis discurrit acumen
Sanguine frena squalent. corrumpit spiritus auras
Letifer infecte spumis viciantur harenę
Diffugiunt nimphe. rapitur Proserpina curru
Imploratq; deas. iam gorgonis ora reuelat
pallas: & intento festinat delia neruo
Nec patruo cedunt. stimulat cōmunis in arma
Virginitas. crimenq; feri raptoris acerbat
Ille velut stabuli decus armentiq; iuuencam
Quum loco possedit: nudaq; viscera fodit
Vnguibus: & rabiem tortos exegit in armos
Stat crassa turpis sanie. nodosq; iubarum
Excutit. & viles pastorū despicit iras
Ignaui domitor vulgi deterrime fratrum
Pallas ait. que te stimulis facibusq; ꝓphanis
Eumenides mouere tue. cur sede relicta
Audes tartareis coelum infestare quadrigis

Sunt tibi deformes dire. sunt altera lethes
Numina: sunt tristes furie te coniuge digne
Fratris linque domos: alienam desere sortem
Nocte contentus abi. quid viua sepultis
Admisces: nostrum quid proteris aduena mundum
Talia vociferans. auidos transire minaci
Cornipedes vmbone ferit. clipeiq; retardat
Obice. gorgoneisq; premens assibilat hydris
Pretentaq; operit crista. libratur in ictum
Fraxinus: & nigros illuminant obuia currus
Missaq; pene foret. ni Iuppiter ethere summo
pacificas rubri torsisset fulminis alas
Confessus generum membris hymeneus hiulcis
Intonant: et testes firmant connubia flamme
Inuite cessere deę: compescuit arcum
Cum gemitu: talesq; dedit latonia voces
Sis memor o longumq; vale: reuerentia patris
Obstitit auxilio. nec nos defendere contra
Possumus: imperio vinci maiore fatemur
In te coniurat genitor. populoq; silenti
Traderis. heu cupidas non aspectura sorores
Equalemq; chorum. quę te fortuna supernis
Abstulit: & tanto damnauit sydera luctu
Iam neq; parthemijs inuectere retia lustris
Nec pharetras gestare libet. securus vbiq;

Spumet aper. seuiq; fremant impunes leones
Te iuga taygeti. posito te menala flebunt
Venatu. mestoq; diu lugebre cynto
Delphica quinetiam fratris delubra tacebunt

Nterea volucri fertur Proserpina curru
Cesariem diffuso noto. planctuq; lacertos
Verberat. & quæstus ad nubila fundit inanes

Cur non torsisti manibus fabricata ciclopum
In nos tela pater: sic me crudelibus ymbris
Tradere. sic toto placuit depellere mundo
Nulla ne te flectit pietas. nullumue paterne
Mentis inest. tantas quo crimine nouimus iras
Non ego quum rapido resonaret flegra tumultu
Signa deis aduersa tuli. nec robore nostro
Ossa pruinosum vexit glacialis olimpum
Quod conata nephas. aut cuius conscia culpe
Exul ad immanes herebi detrudor hiatus
O fortunatas alij quascumq; tulere
Raptores. saltem communi sole fruuntur
Sed mihi virginitas. pariter celumq; negatur
Eripitur cum luce pudor: terrisq; relictis
Seruitium stigio ducor captiua tiranno
O male dilecti flores. despectataq; matris
Consilia. O veneris deprehense serius artes
Mater Io. seu te phrigys in vallibus ide

Migdonio buxus circumsonat horrida cantu
Seu tu sanguineis. vlulantia dindima gallis
Incolis & strictos eurctum respicis enses
Exitio succurre meo. compesce furentem
Comprime ferales torui predonis habenas
Talibus ille ferox dictis fletuq; decoro
Vincitur. et primi suspiria sensit amoris
Tum ferrugineo lachrimas detergit amictu
Et placida mestum solatur voce dolorem
Desine funescis animum proserpina curis
Et vano vexare metu maiora dabuntur
Sceptra. nec indigne credas patiere mariti
Illa ego saturni proles. cui machina rerum
Seruit & inmensum tendit per inane potestas
Amissum nec crede diem. sunt altera nobis
Sidera sunt orbes alij. lumenq; videbis
purius helisiumq; magis mirabere solem
Cultoresq; pios. illic pretiosior etas
Aurea progenies habitat. semperq; tenemus
Quod superi tenuere semel. nec mollia desunt
Prata tibi zephiris illis melioribus halant
perpetui flores quos nec tua protulit ethna
Est etiam lucis arbor prediues opacis
Fulgentes viridi ramos curuata metallo
Hec tibi sacra datur. fortunatumq; tenebris

Verba plutonis ad proserpina

Autumnum. & fuluis semper ditabere pomis
Parua loquor. quicquid liquidus complectitur orbis
Quicquid alit tellus. quicquid maris equora vertunt
Quod fluuii volunt. quod nutriuere paludes
Cuncta tuis pariter cedant animalia regnis
Lunari subiecta globo: qui septimus auras
Ambit. & ęternis mortalia separat astris
Sub tua purpurei veniant vestigia reges
Deposito luxu turba cum paupere mixti
Omnia mors ęquat: tu damnatura nocentes
Tu requiem latura piis. te iudice sontes
Improba cogentur vitę commissa fateri
Accipe lętheo famulas cum gurgite parcas
Sit fatum quodcumq; voles: sic fatus ouantes
Exhortatur equos: & tartara mitior intrat
Conueniunt animę: quanta violentior auster
Decuit arboribus frondes. aut nubibus imbres
Colligit aut frangit fluctus. aut torquet harenas
Cunctaq; pręcipiti stipantur secula cursu
Insigne visura virum. mox ipse serenus
Ingreditur facili passus mollescere risu
Dissimilisq; sui. dominis intrantibus ingens
Assurgit flegeton. flagrantibus hispida riuis
Barba madet. totoq; fluunt incendia vultu
Occurrunt propere lecti de plebe ministri

Pars altos reuocant currus. frenisq; solutis
Vertunt emeritos ad pascua nota iugales
Pars aulea tenent. alii pretexere ramis
Limina. & in thalamum flexas extollere vestes
Reginam casto cinxerunt agmine matres
Elisie. teneroq; leuant sermone timores
Et sparsos religant crines. & vultibus addunt
Flammea sollicitum preuelatura pudorem
Regia letatur pallens gentesq; sepulte
Luxuriant epulisq; vacant gemalibus vmbre
Grata coronati peragunt conuiuia manes
Rumpunt insoliti tenebrosa silentia cantus
Sedantur gemitus herebi. se sponte relaxat
Squalor. & eternam patitur rarescere noctem
Vrna nec incertas versat minoia sortes
Verbera nulla sonant. nulloq; frementia luctu
Impia dilatis respirāt tartara penis
Non rota suspensum preceps ixiona torquet
Non aqua tantaleis subducitur inuida labris
Soluitur ixion. inuenit tantalus vndas
Et titius tandem spatiosus erigit artus
Squalentisq; nouē detexit iugera campi
Tantus erat. laterisq; piger sulcator opaci
Inuidus trahitur lasso de corpore vultur
Abreptasq; dolet iam non sibi crescere fibras

Liber Secundus

Oblite scelerum formidatiq; furoris
Eumenides. crateraq; parant. & vina veroci
Crine bibunt. flexisq; minis iam lene canentes
Extendunt sonos ad pocula plena cerastes
Et festas alie succendunt lumine tedas
Tunc & pestiferi pacatum limen auerni
Innocue transistis aues. flatumq; repressit
Anfractus. fixo tacuit torrente vorago
Tunc acherontheos mutato gurgite fontes
Lacte nouo tumuisse ferunt. hederisq; virentem
Cochiton dulci perhibent vndasse lieo
Stamina non rupit lachesis. nec turbida sacris
Obstrepidant lamenta choris. mors nulla vagatur
In terris. nulliq; rogum planxere parentes
Nauita non moritur fluctu. nec cuspide miles
Oppida funerei pollent immunia leti
Impexamq; senex velauit harundine frontem
portitor. & vacuos egit cum carmine remos
Iam suus inferno processerat hesperus orbi
Ducitur in thalamum virgo stat pronuba iuxta
Stellantes nox picta sinus tangensq; cubile
Omnia perpetua genitalia federe sanxit
Exultant cum voce pii ditisq; sub aula
Talia per vigili fiunt exordia plausu
Nostra parens iuno. tuq; o germane tonantis

Et gener vnanimis consortia ducite somni
Mutuaq; alternis innectite colla lacertis
Iam felix oritur proles iam leta futuros
Expectat natura deos: noua numina rebus
Addite: & optatos cereri proferte nepotes

¶ Prefatio Tertij Libri.

Mnia que sensu voluuntur vota diurno
Pectore sopito reddit amica quies
Venator defessa thoro quum membra reponit
Mens tamē ad siluas & sua lustra redit
Iudicibus lites: aurige somnia currus
Vanaq; nocturnis meta cauetur aquis
Furto gaudet amans permutat nauita merces
Peruigil elapsas querit auarus opes
Blandaq; largitur frustra sitientibus egris
Irriguus gelido pocula fonte sopor
Me quoq; musarum studium sub nocte silenti
Artibus asuetis sollicitare solet.
Nanq; poli media stellantis in arce videbar
Ante pedes summi carmina ferre Iouis.
Vtq; fauet somnus. plaudebunt numina dictis
Et circumfusi sacra corona chori.
Encheladus mihi carmen erat victusq; tipheus
Hunc premit inarimes. hunc grauis ethna domat
Q m̄ letum post bella Iouem susceperit ora ether

Phlegree referens premia militie
Additur ecce fides nec me mea lusit imago
Irrita nec falsum somnia misit ebur
En princeps: en orbis apex: equatur olimpo:
En quales memini turba ferenda deos
Fingere nisi maius potuit sopor: altaq; menti
Conuentu coelo prebuit aula parem

Tercius Liber Incipit.

Vppiter interea cinctam teumantida nibis
Ire iubet. totoq; deos accersire mundo
Illa colorato zephiros illapsa volatu
Numina conclamat pelagi nimphasq; morantes
Increpat. et fluuios humentibus euocat antris.
Ancipites trepidiq; ruunt: que causa quietos
Excierit. tanto que res agitanda tumultu
Vt patuit stellata domus considere iussi
Nec confusus honor. celestibus ordine sedes
prima datur: tractum pceres tenuere secundum
Equorei: placidus nereus & lucida phorci
Canicies. glaucum series extrema biformem
Accipit & certo mansurum prothea vultu
Necnō & senibus fluuiis concessa sedendi
Gloria. plebeio stat cetera more iuuentus.
Mille amnes liquidis incumbūt patribus vnde
Naiades & tacidi mirantur sidera fauni.

Tunc grauis exalto genitor sic orsus olimpo
Adduxere meas iterum mortalia curas
Iam pridem neglecta mihi saturnia postq̄
Ocia. & ignaui senium cognouimus eui
Sopitosq; diu populos torpore paterno
Sollicite placuit stimulis impellere vite
Incultis ne sponte seges grandesceret aruis
Vndaret ne silua fauis: ne vina tumerent
Fontibus & tote fremerent in pocula ripe
Haud equidem inuideo nec em̄ liuescere phas est
Vel nocuisse deos. sed quod disuasor honesti
Luxus & humanas oblimat copia mentes
prouocet vt segnes animos rerumq; remotas
Ingeniosa vias paulatim exploret egestas
Vtq; artes pariat sollertia nutriat vsus
Nunc mihi cū magnis instat natura querelis
Humanum reuelare genus. durumq; tirannum
Immitemq; vocat. regnataq; secula patris
Commemorat parcumq; Iouem se diuite clamat
Cur campos horrerem situ dumisq; repleri
Rura velim: nullisq; exornem fructibus annū
Se iam que nutrix mortalibus ante fuisset
In dire subito mores transisse nouerce
Quid mentem traxisse polo. quid ꝓfuit altum
Erexisse caput: pecudum si more pererant

Auia: si frangunt communia pabula glandes
Heccine vita iuuat siluestribus addita lustris
Indiscreta feris: tales quũ sepe parentis
pertulerim questos: tandem clementior orbi
Chaonio statui gentes auertere victu
Atq; ideo cererem que nunc ignara malorum
Verberat ideos torua cum matre leones
per mare per terras auido discurrere luctu
Decretum est: nate donec letata reperte
Iuditio tribuat fruges. currusq; feratur
Nubibus ignotas populis sparsurus aristas
Et iuga cerulei subeant actea dracones
Q nod si quid cereri raptorem prodere diuum
Audeat imperij molem pacemq; ꝓfundam
Obtestor rerum: natus licet ille soror ve
Vel coniunx fuerit: natarumue agminis vna
Se licet illa meo conceptam vertice iactet
Senciet iratum procul egide sentiet ictum
Fulminis: & genitum diuina sorte pigebit
Optabitq; mori. cum fulmine sautius: ipsi
Tradetur genero passurus prodita regna
Et sciet an ꝓprie conspirent tartara cause
Hoc sanctum est: mansura fluant hoc ordine fata
Dixit. & horrendo concussit sidera motu
At ꝓcul armisoni cererem sub rupibus antri

Securam placidamq; diu: iam certa peracti
Terrebant simulachra mali: noctesq; timorem
Ingeminant: omniq; peperit Proserpina somno
Nanq; modo aduersis inuadi viscera telis
Nunc sibi mutatas horret nigrescere vestes
Nunc steriles mediis frondere penatibus ornos
Stabat preterea luco dilectior omni
Laurus virgineos quondã que fronde pudica
Vmbrabat thalamos. hanc imo stipite cesam
Vidit: & incomptos fedari puluere ramos
Q uesiuit nephas. driades dixere gementes
Tartarea furias debellauisse bipenni
Sed tunc ipsa sui iam non ambagibus vllis
Nuncia materno facies inserta sapori
Nanq; videbatur tenebroso obtecta recessu
Carceris: & senis proserpina vincta cathenis
Non qualem seculis olim mandauerat aruis
Nec qualem in roseis nuper conuallibus æthne
Suspexere dee. squalebat pulchrior auro
Cesaries: & nox oculorum infecerat ignes
Exhaustusq; gelu pallet pudor. ille superbi
Flammeus ori honos. & non cessura pruinis
Membra colorantur picei caligine regni
Ergo hanc vt dubio vix tandem agnoscere visu
Eualuit: cuius tot pene criminis inquit

Vnde hęc informis macies: cui tanta potestas
In me seuitie: rigidi cur vincula ferri
Vix aptanda feris molles meruere lacerti
Tu mea tu proles. an vana fallimur vmbra
Illa refert. heu dira parens nateq; perempte
Immemor. heu fuluas animo trangressa leenas
Tanta ne te nostri tenuere obliuia: tantum
Vnica despitior. certe Proserpina nomen
Dulce tibi: tali que nunc vt cernor hiatu
Supplicijs inclusa teror tu seua choreis
Indulges: phrigias etiam q; interstrepis vrbes
Quod si non omnem repulisti e pectore matrem
Si tu sancta ceres: & non me caspia tigris
Edidit. his oro miseram defende cauernis
In q; supernam refer. prohibent si fata reuerti
Vel saltem huc visura veni. sic fata trementes
Tendere conatur palmas. vis improba ferri
Impedit: & mote somnum soluere cathene
Obriguit visis: gaudet non vera fuisse
Complexu caruisse dolet penetralibus amnes
Prosilit: & tali compellat voce cibelem
Iam non vlterius phrigia tellure morabor
Sancta parens. reuocat tandem custodia cari
Pignoris & cunctis obiecti fraudibus anni
Nec mihi ciclopum quãuis extructa caminis

Culmina fida satis. timeo ne fama latebras
prodiderit: leuiusq; meum trinacria celet
Depositum. terret nimium vulgata locorum
Nobilitas. aliis sedes obscurior horis
Est querenda mihi: gemitu flammisq; propinquis
Encheladi nequeunt vmbracula nostra taceri
Somnia quinetiam variis infausta figuris
Sepe mouent: nullusq; dies non triste minatur
Augurium. quotiens flauentia serta comarum
Sponte cadũt quotiens exsudat ab vrbe sanguis
Larga vel inuito prorumpunt flumina vultu
Iniussisq; manus morantia pectora tundunt
Si buxos inflare velim ferali gemiscunt
Timpõna si quatiam planctus mihi timpana reddunt
Ah vereor ne quid protendant somnia veri
Ah longe nocuere more. procul irrita venti
Dicta ferant. subiit cibele non tanta tonanti
Segnicies: vt non pro pignore fulmina mittat
I tamen & nullo tardata reuertere casu
Hec vbi digreditur templis sed nulla ruenti
Mobilitas. tardos queritur non ire dracones
Immeritasq; mouens alterno verbere pennas
Sicaniam querit: quum nondum absconderat idam
Cuncta pauet speratq; nihil. sic estuat ales
Que teneros humili fetus cõmiserit orno

Allatura cibos & plurima cogitat absens
Ne gracilem ventus discusserit arbore nidum
Ne furtum pateat homini: ne preda colubris
Vt domus excubiis incustodita remotis
Et resupinati neglecto cardine postes
Flebilis et tacite speties apparuit aule
Non exspectato respectu cladis amictus
Concidit: & fractas cum crine auellit aristas
Heserunt lachrime: nec vox aut spiritus oris
Redditur atq; imis vibrat tremor ossa medullis
Succidui titubant gressus foribusq; reclusis
Dum vacuas sedes & desolata pererrat
Atria: semirutas confuso stamine telas
Atq; interceptas agnouit pectinis artes
Diuinus perit ille labor: spatiumq; relictum
Audax sacrilego supplebat aranea textu
Hec deflet plangitq; manu. tum oscula tele
Figit et abrumpit multas in fila querelas
Astrictosq; manu radios. piectaq; pensa
Cunctaq; virgineo sparsa oblectamina ludo
Ceu natam gremio pressam. carumq; cubile
Desertosq; thoros & sic vbi sederat olim
Perlegit attonitus stabulo seu pastor inani
Cui pecus aut rabies penorum inopina leonum
Aut populatrices infestauere cateruę

Serus at ille redit vastataq; pascua lustrans
Non responsuros ciet imploratq; iuuencos
At sibi secreta tectorum in parte iacentem
Conspicit electram: nateq; sedula nutrix
Oceani priscas inter notissima nimphas:
Par cereri pietas: hęc post cunabula dulci
Ferre sinu summoq; Ioui deducere parua
Sueuerat: & genibus ludentem aptare paternis
Hęc comes hęc custos hęc proxima mater haberi
Tunc laceras effusa comas in puluere cano
Sordida: sideree raptus lugebat alumne
Hanc aggressa ceres postq̄ suspiria tandem
Laxauit frenosq; dolor quod cernimus inquit
Excidium cui preda feror: regnatne maritus
An celum titantes habentq; talia Iuno
Ausa tonante manu rupit ne tiphoia ceruix
Hynarimen: fracta ve iuge compage vesevi
Altioneus thyrrena pedes per stagna cucurrit
An vicina mihi quassatis faucibus ęthna
Protulit encheladum: nostros an forte penates
Appetiit centum briareia turba lacertis
Heus vbi nata mihi est quo nunc sunt mille ministrę
Quo ciane volucres quę vis sirenes abegit
Heccine nostra fides: sic fas aliena tueri
Pignora: contremuit nutrix merorq; pudori

Cedit: & aspectus misere non ferre parentis
Emptum morte velit: longumq; immota moratur
Autorem dubium: certumq; exponere funus
Vix tamen hec: acies vtinā vesana gigantum
Hanc dederit cladem: leuius communia tangunt
Sed diue multoq; minus q̄ fere sorores
In nostras nimium coniurauere ruinas
Iniurias superum cognataq; vulnera sentis
Inuidie phlegra nobis infensior ether
Florebat tranquilla domus: nec lumina virgo
Linquere: nec virides audebat visere saltus
Preceptis obstricta tuis tele labor illi
Sirenes requies sermonum gratia mecum
Mecum somnus erat: cautiq; per atria ludi
Cum subito (dubium est quo nam monstrāte latebras
Rescierit) Citharea venit: suspectaq; nobis
Ne foret hinc pheben comites hinc pallada iunxit
Protinus effuso letam se fingere risu
Nec semel amplecti: nomēq; iterare sororis
Et dura de matre queri: que tali recessu
Maluerit damnare decus: vetitamq; dearum
Colloquio a patrijs procul absentauerit antris
Nostra rudis gaudere malis: & nectare largo
Instaurare dapes. nunc arma habitumq; diane
Induitur: digitisq; attentat mollibus arcum

Nunc crinita iubis galeam laudante minerua
Implet. & ingentem clipeum gestare laborat
Prima venus campos ęthnaq; rura maligno
Ingerit afflatu: vicinos callida flores
Ingemiant: meritumq; loci velut inscia querit
Nec credit q̄ bruna rosas innoxia seruet
Q nī gelidi rubeant alieno germine menses
Verna nec iratum timeant virgulta boetem
Dum loca miratur: studio dum flagrat eundi
Persuadet teneris heu lubrica moribus ętas
Quos ego nec quicq̄ planctus quas irrita fudi
Ore preces: ruit illa tn̄ confisa sororum
Presidio: famule longo post ordine nimphe
Itur in eterno vestitos gramine colles
Et prima sub luce legunt q̄uum rore serenus
Alget ager sparsosq; bibunt violaria succos
Sed postq̄ medio sol altior astitit axe
Ecce polum nox feda rapit: tremefactaq; nutat
Insula cornipedum strepidu pulsuq; rotarum
Nosse nec aurigam licuit: sed mortifer ille
Seu mors ipsa fuit. liuor permanat in herbas
Deficiunt riui: squalent rubigine prata
Et nihil aflatum viuit: pallere ligustra
Expirare rosas: decrescere lilia vidi
Vt rauco reduces tractu detorsit habenas

Nox sua prosequitur currum: lux redditur orbi
Persephone nusq̄. voto redire peracto
Nec mansere dee. mediis inuenimus aruis
Exanimem cianem: ceruix redimita iacebat
Et caligantes marcebant fronte corone
Aggredimur subito: casusq; citamur heriles
Nam ꝓpior cladi steterat: quis vultus equorum
Quis regat: illa nihil tacito sed lesa veneno
Soluitur in latices: subrepsit crinibus humor
Liquitur in roremq; pedes & brachia manant
Nostraq; mox lambit vestigia perspicuus fons
Discedunt alię: rapidis acheloides alis
Sublate: siculi latus obsedere pelori
Accenseq; malo iam non impune canoras
In pestem vertere liras: vox blanda carinas
Alligat audito frenantur carmine remi
Sola domi luctu seniū tractura relinquor
Heret adhuc suspensa ceres & singula demens
Ceu nondū transacta timet: mox lumina torquens
Vultu ad celicolas furiato pectore fertur
Arduus hircana quatitur sic mare niphates
Cuius achimenio regi ludibria natos
Aduexit tremebundus eques: fremit illo marito
Mobilior sephiro. totamq; virentibus iram
Dispergit maculis nimiumq; haustura profūdo

Ore virum virtee tardatur imagine forme
Haud aliter toto genitrix bachatur olimpo
Reddite vociferans. non me vagus ędidit annis
Non driadum de plebe sumus. turrida cibele
Me quoq; saturno genuit. quo iura deorum
Q no leges cecidere poli: quid viuere recte
proderit. en audet noti citharea pudoris
Ostentare suos post lemnia vincula vultus
Hos animos: bonus ille sopor: castumq; cubile
Prebuit amplexus: hoc promeruere pudici
Nec mirum si turpe nihil post talia ducit
Quid vos exptes thalami: tantum ne relictus
Omnis honos recti vobis. sic fama recedit
Virginitatis honos: tm̄ mutata voluntas
Iam veneri sotiis iuncte raptoribus itis
O templis cinthi atq; hoiem sitientibus aris
Vtraq; digna coli. tantiq; causa furoris
Quam mea vel dicto tennis Proserpinia lesit
Scilicet aut cadis pepulit tedelia siluis
Aut tibi cōmissas rapuit tritonia pugnas
An grauis alloquio: vestros an forte petebat
Importuna choros: aut quin thurifera longe
Esset ne vobis honor deserta colebat
Quid latuisse iuuat rabiem liuoris acerbi
Nulla potest placere dies. his increpat omnes

Vocibus: ast ille ꝓhibet reuerentia patris
Aut reticent aut nosse negant responsa petenti
Dant lachrimas: quid agat rursum se victa remittit
In q; humiles demissa preces: ignoscite si quid
Intumuit pietas si quid flagrantius actum est
Q̄m̄ decuit miseras. supplex miseranda q; vestris
Adulor genibus. liceat cognoscere sortem
Hoc tm̄ liceat certos habuisse furores
Scire peto quę forma mali quacunq; dedistis
Fortuna sit rapta: feram fatum q; putabo
Nam scelus aspectum precor indulgere parenti
Non repetam quęsita manu: securus habeto
Quisquis es: affirmo predam: desiste vereri
Q̄m̄ si nos aliquo preuenit federe raptor
Tu certe latona refer confessa diana.
Forte tibi nosti quid sit lucina quis horror
progenitis: & quantus amor: partusq; tulisti
Tu geminos: hęc vna mihi: sic crine fruaris
Semper appollineo: sic me felitior tuum
Mater agas. largis tunc imbribus ora madescunt
Quid tantū dignū fleri dignum q; taceri
Heu mihi discedunt omnes: quid vana moratis
Vlterius non bella palam celestia sentis
Quum potius natam pelago terrisq; requiras.
Accingar lustrasse diem per deuia rerum

Indefessa feras: nulla cessabitur hora
Non requies non somnus erit: dum pignus ademptũ
Inueniam gremio q̄uis mergatur hiberne
Thetios: & rubro iaceat velata profundo
Non reni glacies non meriphea tenebunt
Frigora: non dubito sirtis cunctabitur estu
Stat fines penetrare noti boreeq; niualem
Vestigare domum primo calcabitur atlas
Occasu: fatibusq; meis lucebit hydaspes
Impius errantem videat per rura per vrbes
Iuppiter: extincta satietur pelice Iuno
Insultate metu celo regnante superbi
Ducite preclarum cereris de stirpe triumphum
Hec fatur notasq; iugis illabitur ethne
Noctiuago tedas informatura labore
Exploratq; abiens truncos rectiq; tenorem
Stipitis: & certo pertentat brachia nisu
Sic qui vecturus longinqua per equora merces
Molitur tellure ratem, vitamq; procellis
Obiectare parat fagos mentitur & alnos
Et varium rudibus siluis accomodat vsum
Que longa est tumidis prebebit cornua velis
Que fortis malo potior: que lenta fauebit
Remigio: stagni patiens aptanda carinis

Tollebant gemine capita inuiolata cupressi
Cespide vicino: quales non rupibus yde
Miratur simois: quales non diuite ripa
Lambit appollinei nemoris nutritor orontes
Germanas adeo credas sic frondibus equis
Extant: & sotio despectant vertice lucum
Hec placuere faces: pernix inuadit vtramq;
Cincta sinus exerta manus armata bipenni
Alternasq; ferit: totisq; obnixa trementes
Viribus inpellit pariter traxere ruinam
Et pariter posuere comam: campoq; recumbunt
Faunorum driadūq; dolor: complectitur ambas
Sicut erat alteq; leuat retroq; solutis
Crinibus ascendit fastigia montis anheli
Exuperatq; estus & nulli peruia saxa
Atq; indignantes vestigia calcat harenas
Qualis pestiferas animare ad crimina taxos
Torna megera ruit: cadmi ceu menia poscat
Siue thiesteis properet seuire micenis
Dant tenebre manesq; locum: plantisq; resultant
Tartara ferratis: donec flegentis in vnda
Constitit & plenos excepit lampade fluctus
postq̄ peruentum scopuli flagrantis in ora
Protinus arsuras aduersa fronte cupressa

Faucibus iniecit mediis: lateq; caue tuas
Texit: & vndantem flammarum obstruxit hiatum
Compresso mox igne tonat claususq; laborat
Mulciber: obducti nequeunt exire vapores
Conniferi micuere apices: creuitq; fauillis
Ethna nouis: stridunt admisso sulphure rami
Tum ne deficerent tantis erroribus ignes;
Semper in occiduos insopitosq; manere
Iussit & archano perfudit robora succo
Quo pheton irrorat equos quo luna iuuencos
Iamq; soporiferas nocturna silentia terris
Explicuere vices laniato pectore longas
Inchoat illa vias & sic ingressa p̄fatur
Non tales gestare tibi proserpina tedas
Sperabam: sed vota mihi cõmunia matrum
Et thalami: festeq; faces cœloq; canendus
Ante oculos hymeneus erat: sic nõmina fatis
Voluimur: & nullo lachesis discrimine seuit
Quam nuper sublimis eram: quantisq; ꝓcorum
Cingebar studiis: qui non mihi pignus ob vnum
Cedebat: numerosa parens: tu prima voluptas
Tu postrema mihi: per te fecunda videbar
O deus o requies o grata superbia matris
Qua gressi florente deam: qua sospite nunquam

Inferior Iunone fui. nunc squalida villis
Hoc placidum patri: cur autem ascribimus illum
His lacrimis: ego te fateor crudelis ademi
Que te deserui solam: que instantibus vltro
Hostibus exposui: raucis secura fruebar
Nimirum thiasis: & letha sonantibus armis
Iungebam phrigios quũ tu rapetere leones
Accipe quas merui penas: en ora fatiscunt
Vulneribus: grandesq; rubent in pectore sulci
Immemor en vterus crebro contunditur ictu
Qua te parte poli: quo te sub cardine queram
Quis monstrator erit: que me vestigia ducent
Quis currus. ferus ipse quis est. terre ve maris ve
Incola. qua volucrum deprehendã signa viarum.
Ibo ibo quocunq; pedes quocunq; iubebit
Casus: sic venerem querat deserta dione
Efficiet ne labor: rursus te nata licebit
Amplecti manet ille decor manet ille genarum
Fulgur an infelix talem fortasse videbo
Qualis nocte venis qualem per somnia vidi
Sic ait & pectus gressus mollitur ab ethna
Exityq; reos flores: ipsumq; rapine
Detestata locum: sequitur dispersa viarum
Inditia & pleno rimatur lumine campos

Inclinatq; face: nunc madet oblita fletu
Omnibus adiungit quocunq; it equore fuluis
An vacet vnda fretis eternaq; lucis imago
Italiam libiamq; ferit clarestis etrusum
Littus & accense resplendent equore circes
Antra procul sillea petit carnibusq; relictis
pars stupefacta silet pars nondum exterrita latrat

Finis C. Claudiani de Raptu proserpine: eius quod inuenitur. Nam vltimum volumen apud nos non extat.

733,5

Claudianus